

Den svenska klimatpolitiken och miljömålssystemet

Exploateringskontoret har i tidigare sammanhang framfört synpunkter rörande den svenska klimatpolitiken. Olika övergripande och principiella frågor togs upp i exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande den 25 april 2008 rörande klimatberedningens slutbetänkande SOU 2008:24. Där betonade kontoren bl.a. att växthusgasproblematiken är ett mycket allvarligt globalt problem som måste mötas med globala insatser och att Sverige inte bör åta sig avsevärt strängare reduktionsmål än omvärlden i övrigt.

Kontoren förordade att utsläppsmålen även framgent utformas som per capitamål och att länen och kommunerna förutsätts få ansvara för att formulera lokalt anpassade mål. Kontoren efterlyste också en bred konsekvensanalys av samtliga energiförsörjningssystem eftersom förutsättningarna för ordentliga utsläpps- och klimatresultat ligger i hur energiförsörjningen läggs upp.

Beträffande åtgärder på lokal och regional nivå för att bidra till minskade utsläpp av växthusgaser framhöll kontoren att flertalet åtgärder förutsätter olika former av statligt stöd både av ekonomisk och administrativ karaktär och inte minst uthållig information.

Strax därefter, den 17 juli 2008, tillsatte regeringen en utredning för att se över miljömålssystemets struktur, organisation och ansvarsfördelning. I direktiven (Dir. 2008:95) konstaterades bl.a. att miljö kvalitetsmålen är mycket ambitiöst formulerade och att de kan bli oerhört kostsamma på marginalen att uppnå. Enligt direktiven hanterar inte systemet prioriteringar mellan olika mål och åtgärder på ett kostnadseffektivt sätt. Miljö kvalitetsmålen måste enligt direktiven också anpassas till det internationella miljöarbetets utveckling.

Efter remissbehandling av betänkandet Miljö målen i nya perspektiv SOU 2009:83 antog riksdagen sommaren 2010 regeringens miljömålsproposition ”Svenska miljömål - för ett effektivare miljöarbete”. Detta har lett till förändringar i miljömålsstrukturen. Miljö målsrådet upphör och naturvårdsverket har fått i uppdrag att samordna uppföljningen och göra fördjupade utvärderingar av miljö kvalitetsmålen m.m. Nya bedömningsgrunder införs. Förändringarna består även av övergång från delmål till etappmål. Övergången innebär att det blir enklare att analysera rådigheten över måluppfyllelsen. En parlamentarisk kommitté, miljömålsberedningen, har fått i uppdrag att lämna förslag till etappmål samt ta fram strategier och åtgärder.

Vad gäller regionalt miljöarbete innebär riksdagens beslut bl.a. att regionala miljömål beslutas av regionalt miljömålsansvariga myndigheter efter samråd med länets samverkansorgan och att länsstyrelsen bör få ett tydligare ansvar att verka för att miljömålen nås. Enligt propositionen ska länsstyrelserna enligt regleringsbrevet för 2009 utveckla regionala åtgärdsprogram för att nå miljökvalitetsmålen.

Som en del av länsstyrelsernas ansvar i arbetet för att uppnå miljökvalitetsmålet *Begränsad klimatpåverkan* fick, enligt propositionen, samtliga länsstyrelser 2008 i uppdrag att utveckla regionala klimat- och energistrategier i samverkan med berörda aktörer i syfte att minska klimatförändringarna, främja energiomställningen, öka andelen förnybar energi samt främja energieffektivisering och effektivare transportsystem. För 2009 utvecklades uppdraget till att konkretisera arbetet med klimat- och energistrategier genom att planera och genomföra insatser i samverkan med berörda aktörer. I arbetet ska även ingå markanvändning, infrastruktur och bebyggelse. I uppgiften ligger även ett ansvar för att stödja såväl kommunernas som näringslivets klimat- och energiarbete.